



## ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ

### 2022-2024 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыруға арналған жобасы (ҚР ҒжЖБМ)

<b>Жобаның атауы, ЖТН</b>	AP14871202 «Олимпиадалық білім беруді жалпы білім беретін мектептің жұмыс жүйесіне енгізудің виртуалды форсайт-зертханасы»
<b>Іске асыру мерзімі</b>	01.09.2022-15.11.2024
<b>Жоба жетекшісі</b>	Дошыбеков Айдын Багдатович - PhD докторы, қауымдастырылған профессор
<b>Өзектілігі</b>	<p>Қазіргі Қазақстанда дене шынықтыру және спорт саласын жетілдіру стратегиялық басымдыққа ие. Бұл динамикалық өзгеретін әлемде өмір сүруге дайын адам әлеуетінің экономикалық қажеттілігіне байланысты.</p> <p>Бүгінгі таңда білім алушылардың оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыруға жаңа талаптар қойылатынын атап өту қажет, біз жеке тұлғаны дені сау, әлеуметке бейімделген, адамгершілік тұрғыдан жетілген, өзіндік реттелуге қабілетті етіп тәрбиелеуіміз керек.</p> <p>Бұл мәселені шешудің бір жолы - олимпизм.</p> <p>Кез-келген мемлекеттің үйлесімді дамуы қоғамды құрайтын жан-жақты дамыған мықты тұлғасыз мүмкін емес, ал адамның күш, ерік, төзім, жайдарлылық, дене белсенділігі сияқты маңызды қасиеттерді мектеп жасынан бастап қалыптастырады. Осы мәселелер жобамыздың өзектілігін құрайды. Дене шынықтыру сабақтары мен спортқа қызығушылықты кіші мектеп жасынан баулыған жөн.</p> <p>Сондықтан оқыту үдерісіне олимпиадалық білім беруді енгізу балалардың денесін жетілдіруге қызығушылығын қалыптастыруға септігін тигізеді.</p>

	<p>Олимпиадалық қозғалыс – адамзат мәдениетінің маңызды бөлігі, оның тарихын зерттеу кез-келген мәдениетті адам тәрбиесінің бір бөлігі болуы тиіс. Бастауыш сынып оқушыларына олимпиадалық білім беру балалардың дене шынықтыру-сауықтыру жүйесінде ғана емес, отбасы мен мектептің бүкіл оқу-тәрбие кешенінде тәрбиелеу, дамыту және оқыту мақсаттары мен міндеттерін біріктіруге мүмкіндік береді.</p> <p>Сонымен қатар, пандемия және қашықтықтан оқыту жағдайында білім берудің жаңа бағыты - қазіргі уақытта іс жүзінде жоқ қашықтықтан қол жетімді автоматтандырылған виртуалды зертханаларды құру ерекше сұранысқа ие. Құрылған виртуалды форсайт-зертхана балалардың әртүрлі спорт түрлеріне бейімділігін, қабілеттерін ерте кезеңде болжауға мүмкіндік береді. Ағымдағы жағдайды талдау негізінде саланың мынадай мәселелерін бөліп көрсетуге болады: жетекші шет елдермен салыстырғанда халықты жүйелі спортпен және дене шынықтырумен қамтудың төмендігі; спорт және дене шынықтыру саласында ғылыми зерттеулер жүргізудің үйлестірілген стратегиясының болмауы, оның ішінде халықтың әлеуметтік сауалнамалары; интернет-ресурстар арқылы салауатты өмір салтын насихаттауды қоса алғанда, ақпараттық сүйемелдеудің жеткіліксіздігі.</p> <p>Айта кету керек, бұл бастауыш мектеп жасы салауатты тұлғаның негізі, сондықтан қазіргі және болашақтағы салауатты қоғам. Оқу үдерісіне олимпиадалық білім беруді қосу балалардың дене шынықтыруға деген қызығушылығын қалыптастыруға ықпал етеді. Олимпиадалық қозғалыс тұжырымдамасының жоғары тәрбиелік әлеуеті мен олимпиадалық идеялардың дене шынықтыру-спорттық іс-әрекет тәжірибесіне енгізілуінің жеткіліксіз деңгейінің арасында қарама-қайшылық анықталды, бұл біздің зерттеуіміздің мәні болып табылады.</p> <p>Олимпиадалық қозғалыс тұжырымдамасында қалыптасқан жоғары тәрбиелік әлеует пен қашықтықтан оқыту жағдайында дене шынықтыру-спорттық іс-шаралар практикасына олимпиада идеяларын енгізудің жеткіліксіз деңгейі арасындағы қайшылық анықталды, бұл біздің зерттеуіміздің тақырыбы болып табылады. Жоғарыда айтылған мәселелер виртуалды форсайт-зертхана арқылы оқушылар арасында олимпиадалық білім беру жүйесін дамытудың өзектілігі мен қажеттілігін көрсетеді.</p>
<b>Жобаның мақсаты</b>	Олимпиадалық білім беруді жалпы білім беретін мектептің жұмыс жүйесіне енгізудің виртуалды форсайт-зертханасын теориялық тұрғыдан негіздеу, әзірлеу және тәжірибелік сынақтан өткізу

<p><b>Күтілетін нәтижелер</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- 2022 жылы: мектеп пен ЖОО үшін ғылыми-қолданбалы және оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді (бағдарлама, элективті курс, электрондық дәптер), жалпы білім беретін мектептің жұмыс жүйесіне олимпиадалық білім беруді енгізудің виртуалды форсайт-зертханасын әзірлеу; элективті курсқа авторлық куәлік алу; ҚР ҒЖБМ ҒЖБССҚК ұсынған журналға 1 (бір) ғылыми мақаланы әзірлеу және жариялау; виртуалды форсайт зертханасының бейне нұсқаулығы.</li> <li>- 2023 жылы: жалпы білім беретін мектептің жұмыс жүйесіне олимпиадалық білім беруді енгізудің виртуалды форсайт-зертханасын сынақтан өткізу; спорттың әртүрлі түрлеріне дарынды балаларды анықтау үшін жүргізілген диагностика материалдары; ҚР ҒЖБМ ҒЖБССҚК ұсынған журналда 1 (бір) ғылыми мақала әзірлеу және жариялау.</li> <li>- 2024 жылы: бастауыш сынып оқушыларына олимпиадалық білім беруді жүзеге асыру бойынша танымдық-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу, әртүрлі спорт түрлерімен шұғылдану үшін балалардың дене бітімінің дамуына, дене дайындығына, денсаулығына және іріктелуіне мониторинг жүргізу; эксперимент нәтижелері бойынша ата-аналарға: «Балалардың өміріндегі спорт» әдістемелік ұсынымдар жасау; виртуалды форсайт-зертхана жұмысының нәтижелерін қоғамдық талқылауды ұйымдастыру және оларды тарату: мектеп оқушылары арасында «Олимпиада білгірлері» конкурсы; Алматы қаласы, Алматы облысы мектептерінде «Олимпиада күні» танымдық-сауықтыру іс-шаралары ұйымдастырылады және өткізіледі, әртүрлі спорт түрлерімен айналысу үшін балалардың дене дамуының, дене дайындығының, денсаулығының және іріктелуінің мониторингі; ата-аналарға арналған әдістемелік ұсыныстар: «Балалардың өміріндегі спорт», Web of Science, Scopus халықаралық рецензияланатын «Journal of Teaching in Physical Education» (АҚШ) журналында 1 мақала жарияланады <a href="https://www.scopus.com/sourceid/21472">https://www.scopus.com/sourceid/21472</a>, CiteScore 2020-5.0, Education-93-процентиль және (немец): - "Journal of Physical Education and Sport" <a href="https://www.scopus.com/sourceid/19900191849">https://www.scopus.com/sourceid/19900191849</a> (Румыния) CiteScore 2020-2.1, Physical Therapy and Rehabilitation – 54-ші процентиль; «Қазақстандағы олимпиадалық білім: әдіснама және әдістеме» монографиясын әзірлеу және шығару; Виртуалды форсайт-зертхана жұмысының нәтижелерін және оларды таратуды қоғамдық талқылау ұйымдастырылады.</li> </ul>
-----------------------------------	--